

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору. ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя. РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва. ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності. КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін. ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти. МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів. ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти. СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку. СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку. РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою. ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти. ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України. МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії. БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти. БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі. ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти. ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського. ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114

ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135

ВІДОМІ ІМЕНА 138

Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. **МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.**

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

соціальних стереотипів щодо дітей із психофізичними порушеннями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Инклюзивное образование. Выпуск 4. Методические рекомендации по организации инклюзивного образовательного процесса в детском саду [сост.: М. М. Прочухаева, Е. В. Самсонова]. — М.: Центр «Школьная книга», 2010. — 240 с.
2. Калинина Е.М. Современное обучение и воспитание детей дошкольного возраста в контексте инклюзивного образования: материалы Регионального семинара [«Инклюзивное образование: состояние, проблемы, перспективы»]. — Минск: Четыре четверти, 2007. — С. 123–140.
3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія / Алла Анатоліївна Колупаєва. — К.: «Самміт-Книга», 2009. — 272 с.
4. Луговий В.І., Таланова Ж.В. Міжнародна й національні стандартні класифікації освіти: концепція і реалізація. Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України : наук.-теорет. та інформ. журн. Нац. акад. пед. наук України. 2013. № 1. С. 15–25.
5. Полонский В. Словарь по образованию и педагогике / В. Полонский. — М.: Высшая школа, 2004. — 512 с.
6. Шестакова Е.В., Сорокина Т.В. Возможности инклюзивного образования [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://sibac.info>.

*Стаття надійшла до редакції
26 січня 2021*

**МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ
СЕНСОРНИХ ЗДІБНОСТЕЙ**

УДК 373.2.091.33 – 027.22:78

БОГОЦЬКА В.М.

*викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно – педагогічний коледж»*

Анотація. У статті йдеться про значення ігрової діяльності в музичному розвитку дошкільників. Висвітлюється питання розвитку сенсорних здібностей дітей дошкільного віку на основі використання музично-дидактичних ігор.

Ключові слова: музичне виховання, дошкільники, музично-дидактичні ігри, музичний керівник, сенсорні здібності.

Одним з важливих завдань всебічного розвитку сучасної дитини є виховання музичної культури. Сприйняття музики - складний процес, що вимагає від людини уваги, пам'яті, розвиненого мислення, різноманітних знань. Тому необхідно навчити дітей розумітися в особливостях музики як виду мистецтва, свідомо акцентувати їх увагу на засобах музичної виразності (темп, динаміка і т. д.), розрізняти музичні твори по жанру, характеру. [2, С. 124]

У педагогічній практиці з цією метою все частіше стали застосовувати музично-дидактичні ігри, які, впливаючи на дитину комплексно, викликають у неї зорову, слухову і рухову активність, тим самим, розширюючи музичне сприйняття в цілому.

Музичне мистецтво надає безперечну дію на особу дитини вже в дошкільному віці. Для того, щоб вона виконувала свою соціальну функцію, необхідний розвиток музичного сприйняття, якому додається універсальна роль, оскільки воно пов'язане зі всіма видами музичної діяльності дітей.

Якщо для музичного розвитку дитини з самого народження створені необхідні умови, то це дає значніший ефект у формуванні її музичності. Природа щедро нагородила людину. Вона дала їй все для того, щоб бачити, відчувати навколишній світ.

Спеціальні або основні здібності включають звуковисотний слух, відчуття ладу, відчуття ритму. Саме наявність їх у кожного наповнює почуту людиною музику новим змістом, саме вони дозволяють піднятися на «вершини глибшого пізнання таємниць музичного мистецтва». (6; с.135)

Розвиток музичних здібностей одне з головних завдань музичного виховання дітей дошкільного віку. Кардинальний для методики музики є питання про природу музичних здібностей: чи являють вони собою природжені властивості людини або розвиваються в результаті дії навколишнього середовища навчання і виховання.

Відчуття ладу, музично-слухові уявлення і відчуття ритму складають три основні музичні здібності, які утворюють ядро музичності. Музика є одним із могутніших засобів виховання, який надає естетичного забарвлення духовному життю людини. «Пізнання світу почуттів неможливе без

розуміння й переживання музики, без глибокої духовної потреби слухати музику й діставати насолоду від неї» - писав В. Сухомлинський. Без музики важко переконати людину, яка вступає в світ, у тому, що людина прекрасна, а це переконання, по суті, є основою емоційної, естетичної, моральної культури. Ці слова видатного педагога-гуманіста конкретизують його думку про музичне виховання як першооснову у вихованні людини.

Сприйняття музики складний процес, що вимагає від людини уваги, пам'яті, розвиненого мислення, різноманітних знань. Всього цього у дошкільників поки немає. Тому необхідно навчити дитину розбиратися в особливостях музики як виду мистецтва, свідомо акцентувати її увагу на засобах музичної виразності (темп, динаміка), розрізняти музичні твори по жанру, характеру. (7; с. 96)

Як показала практика, систематичне застосування музично-дидактичних ігор викликає у дітей активний інтерес до музики, до завдань і сприяє швидкому оволодінню дітьми музичним репертуаром.

Основне призначення музично-дидактичних ігор є формування у дітей музичних здібностей; у доступній ігровій формі допомогти їм розібратися в співвідношенні звуків по висоті; розвинути у них відчуття ритму, тембрового і динамічного слуху; спонукати до самостійних дій із застосуванням знань, одержаних на музичних заняттях.

Музично-дидактичні ігри збагачують дітей новими враженнями, розвивають у них ініціативу, самостійність, здатність до сприймання, розрізнення основних властивостей музичного звуку.

Педагогічна цінність музично-дидактичних ігор полягає в тому, що вони

відкривають перед дитиною шлях застосування одержаних знань в життєвій практиці.

У основі дидактичного матеріалу лежать завдання розвитку у дітей музичного сприйняття, ігрова діяльність допомагає дитині в цікавій для нього формі почути, розрізнити, порівняти деякі властивості музики, а потім і діяти з ними.

Музично-дидактичні ігри повинні бути прості і доступні, цікаві і привабливі. Тільки в цьому випадку вони стають своєрідним збудником бажання у дітей співати, слухати, грати, танцювати.

В процесі ігор діти не тільки набувають спеціальних музичних знань, у них формуються необхідні риси особистості, в першу чергу відчуття згуртованості, відповідальності.

Результативність навчання в музично-дидактичній грі створюється тоді, коли вихователь сам бере активну участь в цій грі, стає її повноправним учасником. Гра прекрасна форма діяльності яка сприяє набуттю вміння наблизити, викликати прихильність до себе всіх дітей, у тому числі і малоактивних.

Застосування музично-дидактичних ігор на заняттях дає змогу провести його найбільш змістовно.

В грі діти швидше засвоюють вимоги програми по розвитку співочих умінь і музично-ритмічних рухів, і навіть в області слухання музики. Іноді музично-дидактичні ігри проводяться на занятті (частіше в другій його половині) як окремий вид діяльності. Такі ігри мають навчальний характер. В доступній ігровій формі у дітей розвиваються музичні здібності.

Існують різні кваліфікації ігор. Наприклад, Н.О. Ветлугіна розділяє ігри для розвитку музичних здібностей на настільні, рухливі і хороводи. [1, С. 124]

Іноді музично-дидактичні ігри розподіляються на підставі виду музичної діяльності, який освоюється з їх допомогою.

Так Л.Н. Комісарова виділяє три групи музично-дидактичних ігор для розвитку музичного сприйняття. Для розрізнення характеру музики, елементів зображальності і засобів музичної виразності. (7; с. 143)

Оскільки одним з основних завдань музичного виховання дітей є розвиток музичних здібностей, можна кваліфікувати ігри саме на цій підставі — їх можливостям в розвитку кожної з трьох основних музичних здібностей: відчуття ладу, музично-слухових уявлень і відчуття ритму.

Музично-дидактичні ігри для розвитку відчуття ладу сприяють пізнаванню знайомих мелодій, визначенню характеру музики, зміни побудови в окремих частинах твору, розрізненню жанру. Тут можуть застосовуватися всі види музично-дидактичних ігор. Це і настільні ігри типу лото, де діти закріплюють відповідний малюнок мелодії, використовуються рухливі ігри, сюжетні і не сюжетні, в яких діти узгоджують рухи персонажів з характером музики, зміною жанрів.

Музично-дидактичні ігри для розвитку музично-слухових уявлень пов'язаних з розрізненням і відтворенням звуковисотного руху.

Дітям подобаються ігри, що включають відтворення мелодії голосом або на музичному інструменті.

Для активізації музично-слухових уявлень застосовуються музично-дидактичні настільні і хороводи ігри. [3, С. 61]

Сама організація використання музично-дидактичних ігор вимагає від педагога розуміння значущості і цінності музичного розвитку дітей, великої творчості і майстерності.

Систематичне застосування музично-інтерес до музики, сприяє швидкому дидактичних ігор викликає у дітей активний оволодінню дітьми музичним репертуаром.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ветлугіна Н.А. Музичний розвиток дитини. – К., 1978. – 256 с.
2. Науменко С.І. Музично-естетичне виховання дошкільнят. – К., 1996.
3. Шоломович С.М., Рудченко І.М., Зінич Р. Т. Методика музичного виховання в дитячому садку. – К., 1979. – 164 с.

*Стаття надійшла до редакції
18 листопада 2020*

**ВИКЛИКИ ЧАСУ: НОВІ РОЛІ ВИКЛАДАЧА ВНЗ –
КОУЧ, ТЬЮТОР, ФАСИЛІТАТОР**

УДК 378.091.12.011.3.015.31 - 051

ТАРАШЕВСЬКА О.В.

*спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,
викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. The article clarifies and reveals the different role positions of teachers in the educational space. The current roles of a modern teacher include the following: mentor, facilitator, coach, educator, moderator, and so on.

Keywords: facilitator, facilitation, moderator, mentor coach, coaching, tutor, advisor

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні відбувається модернізація освітньої галузі. В законі України «Про освіту» визначено, що педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного працівника у формальній або неформальній освіті, спрямованій на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадських та/або професійних компетентностей [3]. Ролі вчителів/викладачів в сучасному світі трансформуються: викладачі інтегрують учнів/студентів з особливими потребами, ефективно використовують ІКТ в освіті тощо.

Кожен педагог ХХІ століття повинен бути професіоналом своєї педагогічної

діяльності, оскільки результатом цієї діяльності має стати конкурентно спроможний випускник ВНЗ, наділений ключовими компетентностями; творчий, ініціативний. Саме тому сучасний викладач має володіти передовими освітніми технологіями, опанувати низку сучасних педагогічних ролей для забезпечення ефективної освітньої діяльності.

Аналіз наукових досліджень. Проблемі підготовки вчителів у вітчизняній педагогічній науці приділяється багато уваги: у контексті змістовних характеристик професійної підготовки (С. Вітвіцька, С. Гончаренко, О. Дубасенюк, І. Зюзюн та ін), у дослідженні професійно-педагогічної творчості (В. Кан-Колик, С. Сисоєва та ін), як систему змістовно-педагогічних та